

RINGSTED KOMMUNE

Vedtaget
Indsatsplan for bekæmpelse af
Kæmpebjørneklo

2006 - 2012

Agenda 21 & Driftsafd.
Juli 2005
rev. juni 2006

Indledning

Kæmpebjørneklo, der stammer fra Kaukasus, trives alt for godt i den danske natur og spredes med stor hast. Den forstyrrer den økologiske balance i naturområderne, udkonkurrerer de oprindelige planter og dyr og giver anledning til øget erosion langs vandløb. Endvidere indeholder dens plantesaft en gift, der sammen med sollys kan give alvorlige udslet og væskefyldte blærer eller eksem.

Hvis bekæmpelsen skal være effektiv kan den ikke begrænses til værdifulde naturområder eller områder, hvor planten kan true menneskers helbred. Bekæmpelsen skal omfatte alle voksesteder, for selv en enkelt plante kan blive til en stor koloni. En tilfældig og spredt bekæmpelsesindsats vil være meget ressourcekrævende i al fremtid.

Hvis der i perioden 2006- 2012 afsættes ekstra driftsmidler til bekæmpelse af Kæmpebjørneklo på kommunale arealer og langs kommunale vandløb, kan kommunen sikre en ensartet og kontinuerlig bekæmpelse af denne og efterhånden nedsætte intensiteten til at bekæmpe nogle få spredkorridorer fra nabokommuner. På sigt må det forudsættes, at nabokommuner efterhånden også bekæmper planten.

Hvis bekæmpelsen ikke påbegyndes snarest, vil det være en væsentlig større økonomisk byrde at foretage bekæmpelsen på et senere tidspunkt, da udbredelsen af planten og dermed ressourceforbruget, vil være langt større end det vi kender til i dag.

Kæmpebjørneklo kan ikke etablere sig på arealer med intensiv jordbehandling. Derfor etablerer planten sig typisk i ekstensive randområder som levende hegn, skovbryn, enge, moser og vandløb. Det er samtidig arealer, som rummer store naturværdier. Hvis planten får lov til at sprede sig ubegrænset, vil værdifulde rekreative arealer gå tabt. Ligeledes vil værdifulde naturarealer ødelægges af den aggressive plante, som skygger al anden vegetation bort.

Indenfor det sidste år har både miljøafdelingen og Agenda 21 kontoret fået flere borgerhenvendelser om problemet. Ringsted Agenda 21 har behandlet emnet på to møder og der er her en stor vilje til at gå i gang. Det kunne tolkes som, at tiden nu er moden til at Teknisk Forvaltning i samarbejde med naturforeninger og borgere udvikler en strategi til en effektiv bekæmpelse. En folkelig deltagelse er en vigtig forudsætning for, at bekæmpelsen bliver effektiv.

Lovgrundlag

Der har tidligere ikke været lovgrundlag for at bekæmpe Kæmpebjørneklo, men miljøstyrelsen har i flere år henstillet til kommuner og amter, at Bjørneklo bør bekæmpes. Med bekendtgørelse nr. 899 af 26. august 2004: *Bekendtgørelse om bekæmpelse af Kæmpebjørneklo* er der nu et lovgrundlag for dette område. Når Ringsted Kommune har offentliggjort en endelig indsatsplan, har både Ringsted Kommune og private lodsejere af arealer, hvorpå der forefindes Kæmpebjørneklo, pligt til at foretage en effektiv bekæmpelse af planten.

Bekæmpelse

Hvis der fra år 2006 afsættes ekstra driftsmidler til bekæmpelse af Kæmpebjørneklo indenfor kommunalt ejede arealer og langs kommunale vandløb (brinker og bræmmer), kan kommunen sikre en ensartet målsætning og planlægning samt kontinuitet i bekæmpelsesarbejdet. Det vil samtidig være ulig lettere at motivere og inddrage borgere i bekæmpelsen.

Målet vil da være, at bestandene på kommunale arealer vil blive væsentligt reduceret over en 10-årig periode. Et realistisk mål bør være en 80 % reduktion over 10 år og en 95 til 99 % over 15 år.

Hvilken metode, der er bedst egnet, afhænger af plantemængden og terrænet. Ved få planter kan de fjernes med eller uden rod, ved større bestande kan man lade arealet sprøjte, nedpløje, afslå eller afgræsse. Ringsted Kommune ser foreløbig ikke bort fra nogen af metoderne.

Tidsrummet for bekæmpelse

Det er vigtigt at bekæmpe planten inden den når at sætte frø. En plante, som er skåret over gendanner hurtigt nye blade samt blomsterstand, og opnår dermed igen mulighed for at sprede nye frø. Derfor er det også vigtigt, at bekæmpelsen gentages flere gange om året efter behov. Bekæmpelsen skal indledes fra det tidspunkt, hvor de første planter spirer om foråret. Det skal derfor ske fra april. Erfaringsmæssigt skal bekæmpelsen udføres inden medio juli for at være mest effektiv.

Plan for bekæmpelsen

Bekæmpelse af Bjørneklo skal udføres i ca. 10 år for at få udryddet eksisterende bestande incl. planternes store frøpuljer, som ligger i jorden.

Afgørende for bekæmpelsen er:

- planterne må ikke kaste modne frø efter indsatsplanen er iværksat
- puljen af spiringsdygtige frø i jorden reduceres år for år
- nye planter og bestande skal bekæmpes omgående
- Ringsted Kommune går selv foran i bekæmpelsen

For at fremme grundejeres kamp mod Bjørneklo, bør der arbejdes med:

- informationskampagner
- information om bekæmpelsesmuligheder
- løbende indberetning om observerede populationer
- Ringsted Agenda 21 vil ved forskellige aktioner inddrage borgere i kampagnen
- orientering fra Amtet om særligt følsomme områder

Indsatsområdet

Indsatsområdet indenfor Ringsted kommune er indrammet med rødt og gult på det vedlagte kortbilag. Det er arealer, hvor der i dag er Kæmpebjørneklo eller stor sandsynlighed for, at der forekommer spiredygtig frø i jorden. De med gult markerede områder er kommunale arealer med Kæmpebjørneklo. De med rødt markerede arealer er private arealer, hvor der i dag er Kæmpebjørneklo.

Angående private lodsejere er arealerne i følgende områder omfattet af indsatsplanen:

Gyrstinge ved Store Bøgeskov

Allindemagle

Lysbjerg Kalkværk, Allindelille

Ringsted Å fra Ringsted Mark til Haraldsted Sø

Egerup syd for Egerupvej

Ved Benløse gl. renseanlæg

Benløse ved Smålovsvej / Fluebæksvej
Ortvædlund ved bækken
Moseområde mellem Vigersted og Kværkeby
Ved Agerstrup nord for Humleoeskov
Syd for Kværkeby ved motorvejsbroen
Fjællebro
Kærup Mose
Kærup Allé ved Østre Ringvej samt området omkring motorvejstilkørslen
Kærup Allé ved Kobbervej
Kærup Industrivej
Vold ud for Skovgården (Køgevej / Østre Ringvej)
Balstrupvej ved Dyssegårdsvej / H P Hansensvej
Bragesvej langs skovbryn ved Haslevvej
Torpetvej på strækningen som er parallel med Sorøvej
Høm ved Østergade
Ømarksvej ved Englerupvej
Skovmarksvej i skovbrynet og ved Råen
Mulstrup ved Indelukket og ved Nordrupvej
Nordrup Tørvemose
Ejlekærgårdsvej ved Stokkemose
Sneslev ved bækken ved Horsetoftevej
Ørslev ved Terslevvej og Ottestrupvej

Her ud over er der registreret Kæmpebjørneklo ved følgende vandløb: Ågerup Grøft, Bedsted Bæk, Stænge Bækken, Kværkeby Bæk, Damrenden, Fjællebroløbet, Vigersted Å og afløb til Vestmotorvejen.

De berørte grundejere og virksomheder vil blive orienteret om Indsatsplanen. Tilføjelse: Lovgrundlaget er siden ændret således at orientering om indsatsplanen sker via en generel offentliggørelse af planen.

På de kommunale arealer er der Kæmpebjørneklo indenfor følgende områder:

Ringsted Å fra Ringsted Mark til Haraldsted Sø
Kaserneområdet
Nørregades nordlige ende
Hesteskoen i Benløse
Busvejen ved Sdr. Park
Skøjtesøparken
Skellerød gl. losseplads
Rangerspor mellem Odinsvej og Haslevvej

Kæmpebjørneklo på privat grund

BEK 889 af 26. august 2004 giver Kommunen bemyndigelse til, efter Kommunalbestyrelsens godkendelse af denne indsatsplan, at påbyde private lodsejere at bekæmpe Kæmpebjørneklo på deres grund. Efterfølges påbudet ikke, kan Kommunen, efter skriftlig orientering til grundejeren, foretage bekæmpelsen. Lodsejeren skal gives en frist på mindst en uge til selv at foretage bekæmpelsen, før Kommunen kan gøre dette. Bekæmpelse af kæmpebjørneklo på privat grund vil

blive foretaget uden udgift for ejeren. Der er også mulighed for at politi-anmelde lodsejere som ikke følger et påbud om at bekæmpe. Anmeldelsen indgives via Plantedirektoratet.

Evaluering

Det foreslås at indsatsen evalueres og justeres af Miljø- og Teknikudvalget i 2010. Teknisk Forvaltnings Driftsafdeling vil løbende kunne give statusrapporter over indsatsen.

Godkendelse af planen

Forslag til godkendelsesprocedure:

- Ringsted Landboforening, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Skovforening inddrages i den endelig udformning af indsatsplanen.
- Endelig indsatsplan behandles af Miljø- og Teknikudvalget med henblik på indstilling af planforslag samt økonomiske konsekvenser for bekæmpelsen.
- Planen med budget forelægges Økonomiudvalget og Byrådet.
- Forslag til indsatsplan offentliggøres med frist på 8 uger til at fremsætte indsigelser.
- Samtidig orienteres de berørte lodsejere samt hovedorganisationer direkte.
- Information af borgere og presse.
- Efter indsigelsesperiodens udløb kan indsatsplanen vedtages endeligt af Byrådet.